

Nr 666.

Av herr Ohlin m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 238, med förslag till lag om extra tillägg för år 1952 å folkpensioner m. m.

I proposition nr 238 framlägges förslag om ett extra tillägg för år 1952 å folkpensioner m. m. Departementschefens motivering för förslaget är framför allt att de prishöjningar å livsmedel, som sammanhänger med prisöverenskommelserna på jordbrukets område, på ett starkare sätt slår igenom i folkpensionärernas budget än vad stegringen i levnadskostnadsindex ger vid handen. På grund av att indexregleringen av pensionerna är bunden till levnadskostnadsindex erhåller pensionärerna icke full kompensation vid stegrade livsmedelskostnader. Vi kan ansluta oss till vad departementschefen i detta stycke föreslår.

Det är nu snart fem år sedan den nya folkpensionen med en icke inkomstprövad grundpension för ensamstående på 1 000 kronor och makar 1 600 kronor trädde i kraft. Till följd av systemet med automatiskt stigande dyrtidstillägg har folkpensionärerna undgått den mera allvarliga standardsänkning, som eljest skulle ha uppkommit. Men folkpensionärernas flertal har inte erhållit någon andel i den stegring av nationalinkomst och levnadsstandard, som ägt rum under denna period. Den *genomsnittliga* höjningen av levnadsstandarden har väsentligt överstigit ett tiotal procent. Det är enligt vår mening icke berättigat att folkpensionärernas flertal skall hållas utanför varje andel i ett framåtskridande av denna omfattning. Tiden synes oss vara inne att till prövning upptaga frågan om den höjning av grundpensionen för kommande år, som omständigheterna motiverar och möjliggör. Vi föreslår, att detta spörsmål göres till föremål för utredning utan dröjsmål. Därvid bör naturligtvis behovet av andra sociala åtgärder beaktas. Men principen att folkpensionärerna ges en viss andel i den allmänna standardhöjningen bör ligga till grund för utredningen.

I avvaktan på beslut till effektuerande av denna princip synes oss vad inrevarande är beträffar ett extra månatligt pensionstillägg av vanlig storlek, d. v. s. 50, respektive 40 och 30 kronor böra utbetalas såsom en första åtgärd i angivet syfte. Då det av Kungl. Maj:t föreslagna tillägget skall utgå i juli, anser vi lämpligt att här av oss föreslagna nya tillägg utbetalas i oktober månad. Vi vill emellertid framhäva, att detta tillägg inte har något samband med levnadskostnadernas stegring utan avser att möjliggöra en blygsam

standardhöjning i avvaktan på de åtgärder i detta syfte av mera varaktigt slag, som kan och bör genomföras efter ovan berörda utredning.

Med hänvisning till det ovan framförda hemställer vi,
att riksdagen måtte

1) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att en skyndsamt utredning rörande folkpensionärernas andel i den allmänna standardhöjningen kommer till stånd;

2) utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit i proposition nr 238 besluta ytterligare ett extra tillägg för år 1952 å den allmänna ålderspensionen, tilläggspensioner och änkepensioner samt änke- och änklingsbidragen att utbetalas i oktober månad;

3) till *Extra tillägg å folkpensioner m. m.* för budgetåret 1952/53 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 74 000 000 kronor.

Stockholm den 19 maj 1952.

Bertil von Friesen.

O. Malmberg
i Skövde.

Bertil Ohlin.
Sven Wedén.

Per A. Johnsson
i Kastanjegården.

Manne Ståhl.

Wald. Svensson.